

ko kresijo, bo ja Gorica vedno ostala poglavno mesto goriške kresije.

Nadjamo se tudi, de ljudstvo po deželi, ki je slovanskiga rodú, ne želi ločitve od Krajnecov, ki so po rodu njih bratje; in v tacih imenitnih zadevah bi ne bilo pravično, ako bi se na vošila kakošne majhne stranke bolj gledalo, kakor na večino in na jédro prebivavcov, ktera se še nikjer ni oglasila, de ne želi z nami zedinjena biti.\*)

(Okrajšano po govoru viteza M. Kreuzberga v posvetovavnim zboru.)

### **Vabilo k učenim natoroslovskim pogovorom v Ljubljani.**

(Konec.)

Rudarska družba je gosp. Freyerju priložnost dala, pri gosp. Haidingerji na Dunaji za take deželne preglede se zbrhiti, in mu je pregled Krajske dežele naklonila, ki je tacih trudov že vajen.

V nedeljo 17. t. m. so se zbrani domorodci zmenili in sklenili, de namest ob nedeljah skupej priti, se bojo prihodnjič raji, kakor na Dunaji, o petkih ob šestih zvečer, v muzeumu zbirali.

Gosp. profesor Petruzzi je v drugim shodu razlagal podobe hribov okoli Ljubljane, kakó se verhi in herbti hribov po potokih versté ali se ograjajo, kakó se je blatna goša vode posedla, s časam do terdniga kamna se sterdila i. t. d.

Gosp. Freyer, muzeuma varh, je ni davnej na Gorenském okoli Ovsiš, pod Češnjico, pri Polšici okamnene polže in druge morske reči, avšterge, koravde i. t. d. izkal in poberal; tudi se je najdel en kos ene škarnice morskiga okamnjeniga raka. Veselje je bilo te reči viditi. Oj! kje so tisti časi, ko so gorenske doline in hribi v morji ležali!

Pod laporjem, iz kteriga se mlinski kamni sekajo, v ti sivi glini se najdejo v spranim pesku grozovitno majhni polžki, kteri se z golimi očmi brez posebnih očilnic (špéglov), ktere te drobne zerna 60 ali 100 krat veči pokažejo, še ne vidijo ne. Ravno take male okamnene reči se tudi v Toplicah (Baden), pri cegelnicah zraven Dunaja najdejo, kakor v gojzdu za Polšico.

### **Dopis iz Celja.**

Na Štajarskim se kolera prikazuje. V Celji so v vojaški bolnici 4 vojaki, ki so iz Ogerskiga prišli, na ti bolezní umerli. Včeraj je prvi mestjan naglo smert storil. Pol ure od Celja, blizo Laških toplíc (Tüfferbad) je majhna vas Modrič; tam jih 12 na kolero leži in nekaj je že mertvih. — Na železnice stacijonu Spielfeld je pred včerajnjim 7 oseb na nagla-

\*) »Slavjanskiga Rodoljuba« 4. list mesečniga časopisa na svitlo daniga od slavniga slavjanskiga društva v Terstu v krepkim sostavku pod nadpisam »Opravilniki brez naročila« med drugim takóle govori: »Deržavna vlada dobro vé, kako de ima posamezne dežele v obziru na korist in na obvarovanje edinosti cele deržave vravnati; ona tudi dobro vé, kakošniga duha de je bila v pretečenim létu tista taljanska stranka v Istrii, ktera je tak prijazno in slastno od svojih morskih bregov in s svojih gričov na puntarsko-benečansko in sardinsko barko gledala; dobro vé kak de so na tihama bile že nove kantonske in srejske gosposke in uradnije v republikanskim duhu odločene, in de se je vsiga tega taljanska stranka že glasno bahati prederznila, dokler niso avstrijski bajoneti in topovi med njo prišli. Ona tudi, mislimo, dobro zna, de Istrijo samostalno kronsko deželo z lastno neodvisno deželsko vlado v rokah zdaj prevagavne taljanske stranke vravnati, bi bilo toliko, kakor nji sredstva in pripomočke v roke podati, prvi prihodnji taljanski puntarji (Bog daj de bi res ne bilo) lahko in brez zadržkov v naročje hiteti.« — Vredništvo.

ma smert storilo, med temi en spremnik (Kondukteur), ki se je iz Dunaja privozil. — Treba je, de se človek preveč sadja ne najé, posebno de se nezreliga varje; de se ne prehladí in pa kolere ne bôjí, ktera nobeniga ne napade, ki se ni v eni ali drugi reči kriviga storil. —c.

### **Dopis od Soče.**

Strašín vihar, kakoršniga se stari možjé ne vedó spomniti, je bil 26. junija ob 8. uri zvečer v Ročini vstal, in grozovitna toča, ki se je z dežjem z nebá vsula, je naše rodovitno polje žalostno pokončala. — Bog se nas usmili! — Na našim polji je žitno klasje obilno zornilo; žlahtne tertice so tudi létas nam sladkiga vinca obilo obetovale, sadno drevje je z lepo oblubo nas tolažilo, de hoče lanjsko zamudo popraviti, in vse je pod božjo roko po naših goričicah blazno rodilo; pa na enkrat so po tleh vsi naši serčni zaupi, in mi reveži z objokanimi očmi gremo blede lakoti v pest.

Vémo, de po deželah vsako léto nektere srenje sèntertjé sovražna toča potolče in v žalostno revšino pahne. Práv bi bilo, ko bi vse srenje eniga celiga okrožja med seboj v družbo stopile, in vselej potolčnim bratom škodo povernile. Takó bi se velika revšina odvernila, ktera se létas eni, drugo léto pa drugi vasi naključiti utegne. Taka družba bi se imela po deželskih postavah vpeljati in od okrožnih uradnikov ali pa od kmetijske družbe oskerbovati. Drage Novíce! ne zamudite tega naména, kteri je bil že večkrat od prijatelov kmetijštva pogovarjan, gorko še enkrat priporočiti.\*)

F. J. Kaffol.

### **Novičar iz Ljubljane.**

V Dunajskim časopisu „Lloyd“ se je ni davnej nov dopisnik iz Krajskiga — se vé de brez imena — napovedal, ki hoče včasih od politiskiga življenja na Krajskim kaj pisati. Nastopno pismo kaže, de ima novi pisavec vse lastnosti, dopisnik Lloydoviga časopisa biti. Mi ga mu torej iz serca privošimo, — samó to terjamo, de naj se zvesto resnice derži, sicer se mu bo zgodilo, kar se je F. G. zgodilo, ki je kakor kavra zginil, kader bi bil mogel spričati, kar je nesramniga pisal. Vse, kar od Vas, neznaní p! terjamo, je: de dela in djanja na znanje daste, kakor so, — ne pa Svojih in Svojih tovaršev misel, ali kér slovenskiga morebiti práv ne razumete, od Vam po nemško rečemo: Nur Facta, nur Facta! Svét bo že sam sodil brez Vas: ali so dela dobre in postavne, ali ne. Ne le mi Krajneci, temuč vsi Slovenci sploh so se v nar nevarniših prekucijah skozi in skozi z besedo in v djanji takó obnašali, de nihče ne more ne nar manjši stvarice krive spoznati, marveč jim nar veči hvalo zató skazati. Cela dežela je skozi in skozi mirna bila, in slovensko društvo in slovenski časopisi so k temu gotovo veliko pripomogli, — v hvalo tega se pa nekteri Ljubljanski dopisniki neprenehama prizadevajo, svetu dokazati, de to ni takó. Zares! nobena druga dežela nima tacih brezvestnih, nesramnih draživcev (Wühler), kakor Krajska. Vse je mirno, vse je tiho — samo ti draživci ne dajo mirú, kteri, ko nemorejo v djanjih nič skazati, Slovencam „Hintergedanken“ podkladajo!! Véste gosp. p.! kaj so očitni „Vorder“-in „Hintergedanken“ Slovincov od perve volitve za Frankobrodski zbor noter do današnjiga dné bili? Samostalna, edina, močna Avstrija s svobodno vstavo, po kteri ima tudi dolgo zaterti Slovenec popolnoma enakopravnost zadobiti, ktero so mu Cesar zagotovili, — je bilo edino vedno vodilo Slovincov, kteri nikdar niso po vetru plajša obračali, kakor mende Vi! Veliko jih je pa pri nas tacih mož,

\*) Kér smo ta dopis ravno kar dobili, nimamo časa, kaj več od tega govoriti; bomo pa drugo pot. Vredništvo.